

BUITENLAND

TANDHEELKUNDIGE OPLEIDING IN SOVJET-RUSLAND

Na plm. 3 jaar in een mijndistrict in de nabijheid van Tomsk (Siberië) als Hollandsch tandarts werkzaam geweest te zijn, kwam ik, tijdens mijn vakantie in Moscou vertoevende, op de gedachte hier in 't centrum poolshoogte te nemen van de tandheelkundige opleiding in Sovjet-Rusland. Hiertoe behulpzaam waren mij daarbij Dr. Evdokimov, directeur van het Staatsinstituut voor Odontologie en Stomatologie en Dr. P. G. Daoegje, hoofd van de tandheelkundige afdeling van den algemeenen Staatsgezondheidsdienst.

Daar er vermoedelijk onder de Hollandsche collegae wel enkelen zullen zijn wien dit onderwerp interesseert, wil ik hier in 't kort een en ander uiteenzetten:

Tot 1922 ontving de Russische tandarts zijn opleiding, na het Gymnasium beëindigd te hebben, in tandheelkundige scholen, welke niet bij de Universiteit ondergebracht waren. De cursus duurde plm. 3 jaar.

In 1922 vond echter een groote ommekeer in de tandheelkundige opleiding in Rusland plaats. De bestaande oude scholen werden gesloten en met de opleiding tot arts-stomatoloog-odontoloog, een aanvang gemaakt. Het opleidingscentrum werd natuurlijk Moscou, waar het Staatsinstituut voor Tandheelkunde, nu veranderd in Staatsinstituut voor Stomatologie en Odontologie geopend werd. De medische student, na zijn artsexamen afgelegd te hebben, volgt hier een 2-jarige cursus waarin hij zich specialiseert tot odontoloog.

Zowel organisatorisch als wetenschappelijk bracht het vóór alles zoover gevorderd was, dat de opleiding normaal verliep, heel wat moeilijkheden met zich mee en de voornaamste was wel de leerkrachten — waar haalde men professoren, artsen-stomatologen, lectoren vandaan? Tot 1922 toe was de tandheelkunde altijd stiefmoederlijk behandeld en werd door de meeste *doctoren* niet voor

vol aangezien, zoodat maar heel weinigen zich op de odontologie toegelegd hadden. Daar kwam nog bij dat tot de revolutie, de tandartsen vooral op de buitenlandsche wetenschappen steunden en pas tijdens de revolutie, in jaren van isolatie gedwongen waren, geheel zelfstandig wetenschappelijk werk te verrichten, waarvan de resultaten te zien waren op het eerste odontologische congres van heel Rusland in Moscou in 1923. Sinds dien zijn eenige jaren van hard werken verlopen en op het 2de congres in November 1925 kon geconstateerd worden, dat de tandheelkunde in zijn tegenwoordigen vorm, een volkomen gelijkwaardige plaats inneemt temidden van de andere medische specialiteiten, en de op wetenschappelijk gebied ge-presteerde arbeid (o.a. ook de in buitenlandsche vakbladen gepubliceerde arbeid) verre de verwachting overtrof.

Het aantal artsen dat zich jaarlijks specialiseert tot odontoloog zal van nu af aan plm. 200 bedragen. Dit is niet een willekeurig getal, maar hangt af van het aantal specialisten dat in 't komende jaar in de verschillende steden, dorpen en industriecentra geplaatst worden kan. Alles gaat volgens een vooraf vastgesteld plan, zoodat er geen overproductie en dus ook geen werkelozen komen. Zoo b.v. dit jaar komen er in de verschillende Universiteitssteden plm. 3500 medische studenten klaar; daarvan kunnen er zich plm. 1800 specialiseeren op allerlei gebied en van die 1800 worden er plm. 200 beschikbaar gesteld voor de odontologie. Daar voor dit aantal odontologen het instituut in Moscou te klein blijkt te zijn, is er dit jaar in Leningrad een 2-jarige odontologencursus geopend en wordt aan de uitbreiding en bouw van een 2de instituut te Moscou gewerkt. Bovendien zal er volgend jaar in Kazan een dergelijk instituut geopend worden.

Laten we nu eens zien hoe het met de tandartsen, afgestudeerd volgens de oude richting, gesteld is.

Het aantal in de medische vakvereniging geregistreerde tandartsen bedraagt 7385. Hiervan zijn plm. 6200 in staatsdienst in steden en dorpen. De overigen oefenen òf particulieren praktijk uit of werken niet ('t meerendeel van de Russische tandartsen is vrouwelijk). Het aantal niet geregistreerde bedraagt plm. 2000. Op 't oogenblik is er een nieuwe registratie begonnen, waarvan de cijfers aan 't einde van dit jaar bekend gemaakt zullen worden. De tandartsen, die volgens de oude methode gestudeerd hebben, voelen hun tekort en zijn nu in staat gesteld in het Instituut voor Odontologie en Stomatologie in Moscou, een 4 à 5 maandelijksche aanvullingscursus door te maken. Deze cursussen die twee keer in 't jaar plaats vinden, zijn in de laatste

4 jaar door plm. 600 tandartsen bezocht. Het cursusplan is nauwkeurig opgemaakt. De tandartsen werken minstens 8 uur per dag, volgen behalve cursussen in conserveerende, chirurgische tandheelk., orthodontie, Röntgenologie, mikroskopie ook cursussen in kindertandheelkunde, bakteriologie (maken v. cultures, onderzoek speeksel, bloed, 't maken van praeparaten) en sociale tandheelkunde. De prothetische afdeeling is apart, daar de meeste tandartsen wel genoeg technisch, maar niet genoeg wetenschappelijk onderlegd zijn. Zoo de tandartsen willen, kunnen ze nog een aanvullingscursus alleen in de prothetische tandheelkunde volgen. Tot op heden overtreft de aanvraag van hen, die geplaatst wenschen te worden, verre de mogelijkheid van plaatsing.

De tandartsen die het Instituut bezoeken zijn allen in Staatsdienst en moeten minstens 6 maanden achter elkaar in een bepaalde plaats gewerkt hebben. Tijdens hun studieperiode in Moscou krijgen ze van staatswege ondersteuning, maar zijn bij hun terugkeer verplicht, nog minstens 1 jaar in diezelfde plaats werkzaam te zijn. Interessant is nog te weten, dat tijdens de revolutie 200 tandartsen tevens hun diploma als arts gehaald hebben.

Behalve deze instituten waar de arts zich specialiseert tot odontoloog, en de tandarts zijn aanvullingscursus doormaakt zijn er hier in plm. 15 Universiteitssteden odontologische faculteiten. Iedere medische student is n.l. volgens de wet verplicht, een grondige odontologische elementaircursus door te maken; zoodat de toekomstige arts, uitgebreider dan tot nu toe hulp op tandheelkundig gebied verleen kan. Tevens maakt deze verplichte odontologische vóór-opleiding, het den toekomstigen arts-stomatoloog gemakkelijker in 2 jaar tijds zich voldoende kennis machtig te maken.

Om nu ook voor deze odontologische faculteiten voldoende leerkrachten in de toekomst te verkrijgen worden jaarlijks eenige afgestudeerde arts-odontologen door een geldelijke ondersteuning van staatswege in staat gesteld zich 3 jaar lang uitsluitend met wetenschappelijk werk bezig te houden, in het Staatsinstituut v. Stomatologie en Odontologie te Moscou.

Zooals we zien zijn in Sovjet-Rusland breede toekomstmogelijkheden voor de tandheelkunde geopend. Wanneer zal Nederland zoo ver zijn dat ook bij ons de tandheelkunde op hooger peil gebracht wordt?

F. SCHERMERHORN—MUS.

3-8-'27, *Semipalatinsk* — Kozakstan — Rusland.